

ס זו א אחר | הדברים האלה היה דבר יהוה אל-אברם במחזה לאמר אל-תירא אברם אנכי מגן לך שכרך

שפתי הכמים

שנאמר ואנרכך וגו': (בר) הנערים. עבדי ה אשר הלכו אמי ועוד ענר אשכול וממרא וגו'. ואע"פ שעבדי נכנסו למלחמה שנאמר הוא ועבדיו ויכסו. וענר ומצריני ישבו על הכלים ו לשמור אפ"ה הם יקחו חלקם. וממנו למד דוד שאמר כחלק היורד למלחמה וכחלק היושב על הכלים יחדיו יחלוקו* ולכן נאמר (שס) ויהי מהיום ההוא ומעלה וישימה לחוק ולמשפט. ולא נאמר והלאה לפי שכבר ניתן החוק צימי אברם: (א) אחר הדברים האלה. כ"מ שנאמר אחר סמוך אחרי מופלג (כ"ר).

הא כבר היה בידו ולא היל"ל ואם אקח אע"כ ואם אקח ממה שתתן לי מבית גנויך וק"ל: ה ר"ל דצריך לחלק הקרא לגי חלקים וכן פירושו בלעדי רק אשר אכלו הנערי היינו עבדים אשר הלכו אתי כדכתיב לעיל הוא ועבדיו וזה אשר הלכו אתי לי רש"י הוא ומה דכתיב בקרא וחלק האנשי אשר הלכו אתי ג"כ בפ"ע ר"ל חניכיו דאמר לעיל הם האנשים אשר הלכו אתו ענר אשכול וממרא נמי בפ"ע ר"ל הם יקחו חלקם והוכחתו מדכתיב בקר' עוד פעם שנית הם יקחו חלקם ודאי קאי על ענר אשכול וממרא דאי קאי על האנשים אשר הלכו אתו לא הול"ל חלקם דהא כבר כתיב וחלק האנשים אלא ודאי הם יקחו חלקם קאי על ענר אשכול וממרא לחוד: ו הוכחתו מדכתיב לעיל והוא שוכן באלוני ממרא וגו' והם בעלי ברית אברם וכתיב בתריה וישמע אברם וגו' וירדוף וגו' ואלו

7/7 א 608

אחר הדברים האלה. אחר שנעשה לו נס זה שהרג את המלכים והיה דואג ואומר שמא קבלתי שכר על כל דקדומי לך אמר לו המקום אל תירא אברם מגן לך. מן העונש שלא תענש על כל אומן נפשות

* שא"ל

והטעם מדוע באמת אין האדם ראוי לשכר עבוד מעשיו הטובים, הוא: מפני שאף אם יהיו מעשיו הטובים של האדם רבים כחול הים, לא יהיו שקולים אפילו נגד טובה אחת שהבורא ית' מטיב לו בעולם הזה, וכל שכן שהדבר כך אם האדם חמא. ואילו היה הבורא ית' דורש מהאדם בקפדנות שיוודת לו בהתאם לטובות שקבל, אז היו כל מעשיו אין ואפס לעומת הטובה הקטנה ביותר שהבורא המיב עמו. — נמצא איפוא, שהשכר שהבורא נותן לאדם, לא מגיע לו עבוד מעשיו, אלא הוא ניתן לו רק בתור חסד מהבורא (עו). — אבל העונש על העוונות בעולם

אז"ל א 608
10 (10) 20 (20)

שנים וירא יהוה אל-אברם ויאמר אליו אני-אל שדי התהלך לפני והיה תמים: ואתנה בריתי ביני

והטעם להזכיר עתה זה השם, כי בו יעשו הנסים הנסתרים לצדיקים, להציל ממות נפשם, ולחיותם כדעב, ולפדותם במלחמה מיד חרב, ככל הנסים הנעשים לאברהם ולאבות, וככל הבאים בתורה בפרשת אם בחקותי (ויקרא כו ג-מו) ובפרשת והיה כי תבא (דברים כח א-סח) בברכות ובקללות שכולם נסים הם, כי אין מן הטבע שיכואו הגשמים בעתם בעבדנו האלהים, ולא שיהיו השמים כברזל כאשר נורע בשנה השביעית, וכן כל היעודים שבתורה, אבל כולם נסים ובכולם תתנצח מערכת המזלות, אלא שאין בהם שנוי ממנהגו של עולם כנסים הנעשים על ידי משה רבינו בעשר המכות ובקריעת הים והמן והבאר והולתם, שהם מופתים משנים הטבע בפירסום, והם שיעשו בשם המיוחד אשר הגיד לו:

וכן אמר עתה לאברהם אבינו כי הוא התקיף המנצח שיגבר על מזלו ויוליד, ויהיה ברית בינו ובין עו לעולם, שיהיה חלק ה' עמו, וברצונו ינהיגם, לא יהיו תחת ממשלת כוכב ומזל:

→
6-5